

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 72 | 1-7 november 2021

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 237 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

2 november: De moeder van Devrim Ayık, een gedetineerde journalist met aanzienlijke gezondheidsproblemen, [kondigde aan](#) dat haar zoon achter de tralies blijft ondanks zijn verslechterende toestand.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunc](#), een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

2 november: Aanklagers in İstanbul hebben negen advocaten [aangeklaagd](#) die een publieke verklaring hadden afgelegd om te protesteren tegen een besluit van het ministerie van Binnenlandse Zaken om drie Koerdische burgemeesters in augustus 2019 uit hun ambt te zetten.

2 november: Het gouverneurskantoor in Mardin [vaardigde](#) een verbod uit op alle bijeenkomsten in openlucht voor een periode van 15 dagen.

4 november: De politie in verschillende provincies [blokkeerde](#) demonstraties georganiseerd door de HDP ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van de gevangenneming van de voormalige partij mede-voorzitters Selahattin Demirtaş en Figen Yüksekdağ. De interventie resulteerde in de korte opsluiting van vier mensen in Ağrı en twee mensen in Van.

6 november: De politie in Istanboel heeft kortstondig 18 mensen [aangehouden](#) die protesteerden tegen de Raad voor het Hoger Onderwijs.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

1 november: Het Grondwettelijk Hof [oordeelde](#) dat negen door lagere rechtbanken opgelegde toegangsverboden voor online-artikelen indruisten tegen de vrijheid van meningsuiting en de mediavrijheid, en verzocht het parlement de wet te wijzigen.

1 november: Volgens een maandelijks rapport [stonden](#) in oktober 58 journalisten terecht, tegen wie in totaal 896 jaar gevangenisstraf was geëist.

2 november: Aanklagers in Diyarbakır [eisten](#) tot 15 jaar gevangenisstraf tegen de Koerdische auteur Azad Zal, die terechtstaat op beschuldiging van terrorisme.

2 november: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK) [legt](#) de regering kritische zender TELE 1 een geldboete op voor een programma over beschuldigingen van nepotisme waarbij een regeringsgezinde stichting betrokken is.

3 november: Een rechtbank in Yalova heeft de Koerdische dichter Yılmaz Odabaşı tot 11 maanden en 20 dagen gevangenisstraf [veroordeeld](#) op beschuldiging van belediging van de president.

3 november: De politie [kondigt aan](#) dat zij een onderzoek heeft ingesteld naar 30 sociale-mediagebruikers die geruchten over de dood van de president hebben verspreid.

3 november: Een rechtbank in Istanboel heeft journalist Kaan Göktaş tot twee jaar gevangenisstraf [veroordeeld](#) op beschuldiging van belediging van de president, naar aanleiding van een bericht op sociale media waarin hij een 300 jaar oud gedicht deelde.

3 november: Een rechtbank in Istanboel heeft advocaat Sinan Bin tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf [veroordeeld](#) op beschuldiging van terrorisme, naar aanleiding van een toespraak die hij op een symposium had gehouden.

3 november: Een rechtbank van Istanboel [besluit](#) de toegang te blokkeren tot een nieuwsreportage over beschuldigingen van nepotisme waarbij regeringsgezinde stichtingen betrokken zijn.

3 november: Een beroepscommissie [weigert](#) twee academici die van hun universiteit zijn gestuurd omdat ze een verklaring hadden ondertekend waarin werd opgeroepen tot een vreedzame regeling van het conflict in de Koerdische provincies, in hun functie te herstellen.

4 november: Een rechtbank in Istanboel [veroordeelt](#) schrijver Erdal Yıldırım tot één jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme, naar aanleiding van zijn berichten in de sociale media over gevechten in Syrië tussen ISIS en Koerdische militanten.

5 november: [Majed Shama](#), een Syrische journalist die in Turkije verblijft, werd naar verluidt gedwongen een

"vrijwillig repatriëringsdocument" te ondertekenen na zijn reportage over Syrische vluchtelingen in Turkije die video's online zetten om te protesteren tegen racisme en discriminatie. Zijn advocaat maakte later bekend dat hij niet zou worden uitgezet.

5 november: De politie in Elazığ heeft de academicus Hifzullah Kutum [aangehouden](#) op beschuldiging van terrorisme, omdat hij in een bericht op de sociale media "Leve Koerdistan" had geschreven. Kutum werd ook geschorst van de universiteit waar hij werkte.

5 november: Een rechtbank in Bursa [legde](#) een geldboete van 620 euro op aan een man genaamd Yüksel Üstün die de president in een Facebook-post een geheime jood noemde, en veroordeelde hem voor belediging van de president.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

3 november: De onderzoekscommissie inzake noodmaatregelen, een beroepscommissie die is opgericht om individuele klachten in verband met de noodmaatregelen van 2016-2018 na de staatsgreep te beoordelen, [weigert](#) twee academici die van hun universiteit waren ontslagen omdat zij een verklaring hadden ondertekend waarin werd opgeroepen tot een vreedzame regeling van het conflict in de Koerdische provincies, opnieuw in hun functie te herstellen.

KOERDISCHE MINDERHEID

1 november: Een rechtbank [besliste](#) om HDP-bestuurder Sevim Akdağ, die op 29 oktober werd aangehouden, te arresteren.

2 november: Aanklagers in Diyarbakır [eisten](#) tot 15 jaar gevangenisstraf tegen de Koerdische schrijver Azad Zal, die terechtstaat op beschuldiging van terrorisme.

2 november: De politie in Adıyaman [houdt](#) Mustafa Yüksel aan, een adviseur van HDP-afgevaardigde Kemal Bülbül.

3 november: De veiligheidsdiensten in Adıyaman hebben voormalig HDP-raadslid Behçet Yıldırım [aangehouden](#) op beschuldiging van terrorisme.

4 november: De politie heeft in verschillende provincies demonstraties [geblokkeerd](#) die door de HDP waren

georganiseerd ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van de gevangenneming van de voormalige partijcoördinatrices Selahattin Demirtaş en Figen Yüksekdağ. Het optreden leidde tot de korte opsluiting van vier personen in Ağrı en twee personen in Van.

5 november: De politie in Elazığ heeft academicus Hifzullah Kutum [aangehouden](#) op beschuldiging van terrorisme, omdat hij in een bericht op de sociale media "Leve Koerdistan" had geschreven. Kutum werd ook geschorst van de universiteit waar hij werkte.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

1 november: Een gevangenis in Adana [weigerde](#) ziekenhuisopname van gevangene Ibrahim Karakaş, die weigerde zijn mond te laten onderzoeken.

1 november: Een gevangenis in Trabzon [weigerde](#) verschillende gedetineerden in het ziekenhuis op te nemen omdat zij weigerden hun mond te laten onderzoeken.

2 november: Een gevangenis in Eskişehir [weigerde](#) gevangene Cihan Alkan in het ziekenhuis op te nemen omdat hij weigerde zijn mond te laten fouilleren.

3 november: Een gevangene in een gevangenis in Izmir [meldde](#) dat de gevangenisautoriteiten gevangenen onder druk zetten om zich aan te sluiten bij islamitische activiteiten.

5 november: Erkam Özkaya, een vader van vier kinderen die werd gearresteerd wegens banden met de Gülen-beweging, [zei](#) in een brief aan een parlementslid dat hij zijn familie al meer dan twee jaar niet had gezien door de afstand tussen zijn gevangenis en zijn familie en dat de gevangenisautoriteiten niet hadden gereageerd op zijn verzoek om te worden overgeplaatst naar een gevangenis dicht bij zijn familie.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

2 november: Ahmet Baran Çelik, een advocaat die vijf overlevenden vertegenwoordigt van een incident waarbij Turkse gendarmes een groep migranten in de Evros-rivier zouden hebben gegooid, [klaagde](#) dat de openbare aanklagers in Edirne het onderzoek naar de agenten die hierbij betrokken zouden zijn, vertraagden.

3 november: Human Rights Watch en 32 andere mensenrechtengroeperingen brengen een gezamenlijke [verklaring](#) uit, waarin zij er bij de Turkse regering op aandringen om de rechten en vrijheden van in Turkije verblijvende Turkmenen te beschermen tegen de bedreigingen van de Turkmeense autoriteiten.

5 november: [Majed Shama](#), een Syrische journalist die in Turkije verblijft, werd naar verluidt gedwongen een "vrijwillig repatriëringsdocument" te ondertekenen na zijn reportage over Syrische vluchtelingen in Turkije die video's online zetten om te protesteren tegen racisme en discriminatie. Zijn advocaat maakte later bekend dat hij niet zou worden uitgezet.

5 november: In een rapport wordt [beweerd](#) dat Iraanse inlichtingendiensten in Turkije wonende Iraanse dissidenten hebben bedreigd en ontvoerd.

FOLTERING EN MISHANDELING

6 november: Ayhan Demir, een 45-jarige man, [zei](#) dat hij impotent was geworden als gevolg van de seksuele marteling en elektrocutie waaraan hij werd onderworpen tijdens zijn detentie door de politie in Mersin in september 2016.

6 november: De Stichting voor de Mensenrechten van Turkije heeft een strafklacht [ingediend](#) tegen voormalig inlichtingen chef Mehmet Eymür, die in een tv-interview bekende dat hij sinds de jaren zeventig zijn toevlucht had genomen tot foltering tijdens verhoren.

6 november: De politie in Diyarbakır heeft een man genaamd Behçet Bayhan [mishandeld](#) tijdens een huiszoeking om hem aan te houden. De agenten hebben ook de andere personen die zich in het huis bevonden, verbaal mishandeld.

7 november: De politie in Ankara heeft een student [mishandeld](#) die was aangehouden wegens links activisme.

7 november: Soldaten in Mardin [mishandelden](#) de 73-jarige Abdurrahman Dinler tijdens een huiszoeking.

TRANSNATIONALE REPRESSIE EN SCHENDINGEN

1 november: In een [rapport](#) van de Heritage Foundation wordt gesteld dat Turkije niet geschikt is om als gastheer

op te treden voor de komende Algemene Vergadering van INTERPOL, omdat het land deze instelling misbruikt om critici in het buitenland aan te pakken en te intimideren.

3 november: Uit een nieuw onderzoek [blijkt](#) dat door Turkije gesteunde gewapende groeperingen in Noord-Syrië het water als wapen hebben gebruikt door dammen te bouwen in een rivier die een levensader vormt voor gemeenschappen die stroomafwaarts wonen in gebieden met een Koerdische meerderheid.

VROUWENRECHTEN

3 november: Uit een maandelijks [rapport](#) van Bianet over gender gerelateerd geweld blijkt dat mannen in oktober ten minste 22 vrouwen hebben gedood en 53 anderen geweld hebben aangedaan.

5 november: Vrouwenrechtengroeperingen [veroordelen](#) het besluit van het Hooggerechtshof van Beroep om de lange gevangenisstraf te handhaven die was opgelegd aan een vrouw die haar mishandelende echtgenoot uit zelfverdediging had gedood.